

ದಕ್ಕೀತೇ ಶುದ್ಧ ಗಾಳಿಯ ಭಾಗ್ಯ?

ಅರಣ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆಯ
ಅಗತ್ಯವನ್ನು
ಮನಗಾಣಿಸುವ
ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಈಗ
ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿರುಸು
ಪಡೆದಿವೆ. ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು
ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ
ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು
ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಮಂದಿ
ತಡವಾಗಿಯಾದರೂ
ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ
ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಗೋಚರಿಸಿರುವುದು
ಆಶಾದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ.

ಈಶ್ವರ್

ಹವಾಮಾನ ವೈಪರೀತ್ಯದ ತೀವ್ರತೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಈ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ತುಸು ಸಮಾಧಾನ ತರುವ ಸಂಗತಿಯೊಂದು ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ ಆಗಿರುವುದು, ಹೊಸ ವರ್ಷದ ಮುಷಿಯನ್ನು ಹಿಗ್ಗಿಸುವಂಥದ್ದು. ಸ್ಯಾಟೆಲೈಟ್ ಸಮೀಕ್ಷೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ 'ಭಾರತೀಯ ಅರಣ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ-2019'ರ ವರದಿಯು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಟ್ಟು ವನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು 3,976 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ.ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆ ತರುವಂತಹ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ವನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಅಧಿಕಗೊಂಡಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. 2017-2019ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ವನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು 1,025 ಚದರ ಕಿ.ಮೀ. ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅಂದ್ರಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ. ಅಂದರೆ, ಹಸಿರಿನಿಂದ ಆವೃತವಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿನ ಹೆಚ್ಚಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳೇ ಮೊದಲ ಮೂರೂ ಸ್ಥಾನ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ವ್ಯಕ್ತವೈವಿದ್ಯದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಮೊದಲ ಶ್ರೇಯಾಂಕವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕವೇ ಪಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಾರ್ಹ.

ರಾಜಧಾನಿ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಗಾಳಿಯ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುಸಿದು, ಕಳವಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಮೆಜಾನ್ ಅರಣ್ಯವೊಂದರಲ್ಲೇ 70 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ತಾಣಗಳು ಈ ಆರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾಗಿವೆ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಹೆಕ್ಟೇರ್ ಕಾಡನ್ನು ಬೆಂಕಿ ನುಂಗಿಹಾಕಿದೆ. ಭೀಕರ ಬಿಸಿಗಾಳಿಯ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಆ ದೇಶ ಸಿಲುಕಿದೆ ಎಂಬ ವರದಿಗಳಿವೆ. ಇಂತಹ ಕಹಿಸುದ್ದಿಗಳ ನಡುವೆ ತುಸು ಮುಷಿ ಮೂಡಿಸಬಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ವರದಿ ನೀಡಿದೆ. ಅಂದಹಾಗೆ, ಈ ವರದಿಯೂ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಬಹು ಆಯಾಮಗಳುಳ್ಳ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹಸಿರು ಹೊದಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗದು. ಈಗಿನ ಹೆಚ್ಚಳದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಲು ಏಕಜಾತಿಯ ನೆಡುತೋಪು ಹಾಗೂ ತೋಟಗಾರಿಕೆ ಬೆಳೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯಿಂದಾಗಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಹೆಚ್ಚಳವನ್ನು ನೈಜ ಅರಣ್ಯ ಸಮೃದ್ಧಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗದು ಎಂಬ ವಾದ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವೂ ಉಂಟು.

ಅರಣ್ಯ ಸಂವರ್ಧನೆಯ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿರುಸು ಪಡೆದಿವೆ. ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದಷ್ಟು ಮಂದಿ ತಡವಾಗಿಯಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಗೋಚರಿಸಿರುವುದು ಆಶಾದಾಯಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ. ಆದರೆ, ನೀತಿ ನಿರ್ಧಾರಕ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಅದು ಅರಿವಾದಂತೆ ಇಲ್ಲ. ದಟ್ಟ ಅರಣ್ಯದ ನಡುವೆ ಹೆದ್ದಾರೆ, ರೈಲುಮಾರ್ಗ ನಿರ್ಮಿಸುವಂತಹ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅರಿವಿನ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ಲಾಭಬಡುಕುತನ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣ.

ಕಾಡಿನ ಅಳಿವು-ಉಳಿವು ಹಾಗೂ ಸಂವರ್ಧನೆಯು ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು, ನಮ್ಮ ಜನರ ಜೀವನಶೈಲಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳಲು ಅರಣ್ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸತತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯಜ್ಞಾನವು ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಹೊಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿ ಭಗ್ನವಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಗರೀಕರಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವೇಗ ಪಡೆದಿದೆ. ಶುದ್ಧ ಗಾಳಿ ಪಡೆಯುವುದು ದುಸ್ತರ ಎಂಬಂತೆ ನಗರದ ಬದುಕನ್ನು ಅಸಹನೀಯಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವು ನಮ್ಮ ಜನಜೀವನ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿವೇಚನೆಯೇ ಇಲ್ಲದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುಕ್ಕಾಣಿ ಹಿಡಿದವರ ಮನೋಧೋರಣೆ ಬದಲಿಸುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು.

ಜನಗಣತಿ ಹಾಗೂ ಜಾನುವಾರು ಗಣತಿಗೆ ದೊರೆತ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವು ನಗರ ಮರಗಣತಿಗೂ ಸಿಗಬೇಕು. ಮರಗಳ ನಿಖರ ಲೆಕ್ಕ ದೊರೆತರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಲಿನ ಮರಗಳ ನಡುವಣ ಅನುಪಾತದ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಸಿಕ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿ ನಗರವಾಸಿಗೆ ಎರಡು ಮರ, ಗುಜರಾತಿನ ಅಹಮದಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ತಲೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮರ ಇದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಉದ್ಯಾನನಗರ, ಸಸ್ಯಕಾಶಿ ಎಂದೆಲ್ಲ ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಮರ ಇದೆಯಂತೆ. ಎಂತಹ ವಿಪರ್ಯಾಸ! ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇನ್ನಾದರೂ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಏನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಶುದ್ಧ ಗಾಳಿ ಹೀರುವ ಭಾಗ್ಯವನ್ನಾದರೂ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಲಿ.

■ ಎನ್. ಉದಯಕುಮಾರ್